

ÎNCHEIERE

20 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Gheorghe Străisteanu,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Străisteanu împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Inspectoratului de Poliție Strășeni, intervenient accesoriu Inspectoratul General al Poliției cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2017

c o n s t a t ă:

La data de 24 octombrie 2016 Gheorghe Străisteanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova (în continuare MAI al RM) și Inspectoratului de Poliție Strășeni (în continuare IP Strășeni) cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a menționat că, la data de 06 august 2016, în baza Legii privind accesul la informație, a adresat o scrisoare electronică semnată digital prin care a solicitat să fie informat în ce stare se află la moment armele ridicate în septembrie 2006, care îi aparțin cu drept proprietate, care este procedura de restituire a armelor și ce acte trebuie să prezinte.

Susține că, la data de 10 august 2016 a primit răspuns la cererea din 06 august 2016, care însă nu cuprindea informația solicitată prin cererea din 06 august 2016. Astfel, la data de 11 august 2016, a expediat o cerere repetată către IP Strășeni, solicitând repetat furnizarea informației. Însă, prin răspunsul recepționat la 16 august 2016, conducerea IP Strășeni a refuzat furnizarea informației solicitate.

Astfel, la data de 16 august 2016, a expediat prin poșta electronică o cerere prealabilă, semnată digital, prin care a solicitat să fie informat unde se află și în ce stare este la moment arma cu țevă ghintuită de model IJ-75, cu număr de marcaj GOP 0244, care îi aparține cu drept proprietate. Tot la 16 august 2016, a solicitat repetat de la MAI al RM să-l informeze despre data și numărul de înregistrare a cererii din 16 august 2016.

Invocă faptul că, până la data depunerii acțiunii au trecut 34 de zile, însă nu a primit nici un răspuns și nu i-a fost furnizată informația solicitată prin cererea din 16

august 2016 de la Ministerul Afacerilor Interne. Astfel, consideră că prin acțiunile date, MAI al RM și IP Strășeni i-au încălcat dreptul la informație și dreptul la examinarea cererii în termen rezonabil.

Solicită constatarea încălcării dreptului său la informație și dreptului la examinarea cererii din 16 august 2016 în termenul stabilit de lege; obligarea MAI al RM și IP Strășeni să examineze cererile din 06 august 2016, 11 august 2016 și din 16 august 2016 în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare și să-i prezinte informația solicitată; încasarea din contul MAI al RM în beneficiul său a sumei de 5000 de lei și din contul IP Strășeni a sumei de 3300 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului de acces la informație și prin refuzul de a furniza informația solicitată.

Prin încheierea Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău din 25 noiembrie 2016 s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Inspectoratul General al Poliției (f.d.49-50).

Prin hotărârea Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău, din 12 decembrie 2016 s-a respins cererea de chemare în judecată ca tardivă (f.d. 93, 99-102).

În susținerea poziției sale, prima instanță a reținut că art. 17 din Legea contenciosului administrativ stabilește sub sancțiunea procedurală a decăderii în cazul în care termenele prevăzute de lege nu sunt respectate, iar examinarea unei cereri de chemare în judecată tardiv introdusă ar avea un efect incompatibil cu principiul securității juridice, garantat de articolul 6 CEDO și ar încălca dreptul pârâților la un proces echitabil.

A mai reținut instanța inferioară că, Gheorghe Străisteanu era ținut să se conformeze prevederilor normative și să înainteze acțiunea în termen de 30 de zile de la data când a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său. Astfel, depunerea cererii de chemare în judecată la data de 24 octombrie 2016 indică asupra omiterii de către reclamant a termenului special de prescripție pentru apărarea dreptului încălcat, iar o atare circumstanță este sancționată de lege prin stingerea elementului de protecție juridică a dreptului lezat.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2017 s-a respins apelul declarat de Gheorghe Străisteanu și s-a menținut hotărârea primei instanțe (f.d. 142).

La data de 24 februarie 2017 Gheorghe Străisteanu a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2017 solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului menționează că, instanțele inferioare au aplicat legea care nu trebuia aplicată și au interpretat în mod eronat legea.

Indică recurentul că, la data de 19 septembrie 2016, a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Inspectoratului de Poliție Strășeni cu privire la constatarea încălcării dreptului la informație, obligarea MAI al RM și IP Strășeni să examineze cererile din 06 august 2016, 11 august 2016 și din 16 august 2016 și repararea prejudiciului moral cauzat. Însă, prin încheierea judecătoriai Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău, Ciprian Valah, din 21 octombrie 2016 s-a restituit cererea de chemare în judecată. Astfel, la data de 24 octombrie 2016 a depus repetat cererea de chemare în judecată.

Astfel, consideră că, în perioada depunerii inițiale a cererii de chemare în judecată și depunerea repetată a cererii de chemare în judecată s-a suspendat termenul de prescripție.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul consideră recursul ca fiind declarat în termen, deoarece decizia instanței de apel datează cu 24 ianuarie 2017 (f.d. 142), iar cererea de recurs a fost depusă la data de 24 februarie 2017 (f.d. 153).

Argumentele invocate în recurs precum că, instanțele inferioare au aplicat legea care nu trebuia aplicată și au interpretat în mod eronat legea, nu pot fi reținute, or, potrivit art. 17 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia.

Articolul 22 din Legea privind accesul la informație statuează că, în cazul în care persoana consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce privește accesul la informații au fost lezate, ea poate contesta acțiunile sau inacțiunea furnizorului de informații la conducerea acestuia și/sau la organul ierarhic superior al furnizorului în termen de 30 de zile de la data când a aflat sau trebuia să afle despre încălcare. Conducerea furnizorului de informații și/sau organul ierarhic superior al acestuia va examina contestările solicitanților de informații în decurs de 5 zile lucrătoare și va informa în mod obligatoriu petiționarul despre rezultatele examinării în decurs de 3 zile lucrătoare. Sesizările, prin care sînt atacate acțiunile sau inacțiunea organizațiilor care nu au organele lor superioare, sînt adresate direct instanței de contencios administrativ competente.

În speță, articolul 23 din Legea privind accesul la informație prescrie că, în cazul în care persoana care consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce privește accesul la informație i-au fost lezate, precum și în cazul în care nu este satisfăcută de soluția dată de către conducerea furnizorului de informații sau de către organul ierarhic superior al acestuia, ea poate ataca acțiunile sau inacțiunea furnizorului de informații direct în instanța de contencios administrativ competentă. Sesizarea instanței de judecată se va efectua în termen de o lună de la data primirii răspunsului de la furnizorul de informații sau, în caz dacă nu a primit răspuns, de la data când trebuia să-l primească. Dacă solicitantul de informații a atacat anterior acțiunile furnizorului de informații pe cale extrajudiciară, termenul de o lună curge de la data comunicării răspunsului conducerii furnizorului de informații și/sau organului ierarhic superior al acestuia sau, în caz dacă nu a primit răspuns, de la data când trebuia să-l primească.

În speță, normele legale precitate stabilesc sancțiunea stingerii elementului protecției juridice a dreptului pretins lezat în cazul în care termenele prevăzute de lege nu sunt respectate

La caz, instanța de recurs reține că, Gheorghe Străisteanu a depus la data de 06 august 2016 o cerere în baza Legii privind accesul la informație, semnată digital și expediată electronic, prin care a solicitat să fie informat în ce stare se află la moment armele ridicate în septembrie 2006, ce îi aparțin cu drept proprietate, care este procedura de restituire a armelor și ce acte trebuie să prezinte (f.d. 14).

Din conținutul răspunsului Serviciului Supraveghere Armament a Inspectoratului de Poliție Strășeni din 10 august 2016 se distinge că, cererea lui Gheorghe Străisteanu din 06 august 2016 a fost examinată (f.d. 15). Însă, nefiind de acord cu răspunsul primit, la data de 11 august 2016, recurentul a depus repetat cerere prin care a solicitat IP Strășeni furnizarea informației solicitate prin cererea din 06 august 2016 (f.d.16, 17). Astfel, prin răspunsul IP Strășeni din 16 august 2016, IP Strășeni a examinat

cererea repetată a lui Gherghe Străisteanu din 11 august 2016 (f.d. 19).

Distinct de acestea, Completul denotă că, la data de 16 august 2016, Gheorghe Străisteanu a depus prin intermediul poștei electronice cerere prealabilă, semnată digital, solicitând să fie informat unde se află și în ce stare este la moment arma cu țeavă ghintuită de model IJ-75, cu număr de marcaj GOP 0244, ce îi aparține cu drept proprietate (f.d. 21, 22).

Raportând circumstanțele de fapt constatate la normele legale enunțate, și având în vedere că recurentul a depus cererea prealabilă la data de 16 august 2016, se deduce că acesta urma să se adreseze în instanța de judecată în termen de o lună de la data când trebuia să primească răspunsul de la furnizorul de informații, și anume până la data de 26 septembrie 2016.

Nu pot fi reținute nici argumentele recurentului privind suspendarea curgerii termenului de prescripție în legătură cu depunerea inițială a cererii de chemare în judecată la data de 19 septembrie 2016, care a fost restituită. Or, conform prevederilor art. 277 din Codul civil, cursul prescripției extinctive se întrerupe în cazul intentării unei acțiuni în modul stabilit și în cazul în care debitorul săvârșește acțiuni din care rezultă că recunoaște datoria. După întreruperea cursului prescripției extinctive, începe să curgă un nou termen. Timpul scurs până la întreruperea cursului prescripției extinctive nu se include în noul termen de prescripție extintivă.

Instanța de recurs opinează că, depunerea anterioară de către recurent a acțiunii în instanța de judecată, care nu a fost primită în procedură și restituită prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, din 21 octombrie 2016, nu poate constitui temei de întrerupere a cursului prescripției extinctive. Or, la caz, curgerea termenului de prescripție poate fi întreruptă prin înaintarea acțiunii în modul stabilit de lege, cu aplicarea regulilor de competență, de formă și conținut a cererii de chemare în judecată și altor cerințe prevăzute de actele normative, încălcarea cărora poate duce la refuz în primirea cererii sau restituirea acesteia.

În această ordine de idei, faptul depunerii de către Gheorghe Străisteanu a cererii de chemare în judecată inițiale la data de 19 septembrie 2016 nu poate constitui temei pentru întreruperea curgerii termenului de prescripție extintivă, deoarece aceasta a fost restituită prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, din 21 octombrie 2016 ca fiind necorespunzătoare cerințelor legale.

Subsidiar, Completul notează că, recurentul-reclamant Gheorghe Străisteanu nu a solicitat repunerea în termenul de înaintare a acțiunii, în condițiile art. 116 din Codul de procedură civilă, în legătură cu restituirea cererii de chemare în judecată inițiale depuse la 19 septembrie 2016.

Cu titlu secundar, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, în esența lor, sânt similare argumentelor invocate în cererea de apel, care au fost deja supuse examinării și aprecierii juste de către instanța de apel prin prisma art.130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și respectiv nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs, iar actele normative vizate au fost interpretate și aplicate elocvent de instanța de apel prin prisma circumstanțelor importante ale pricinii.

Aderent, Completul Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că, recurentul nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond.

În acest sens, instanța de recurs reamintește prin prisma jurisprudenței CtEDO, fosta Comisie a arătat că „... art. 6 §1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (*cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).

Completul concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs, iar circumstanțele de fapt invocate de recurent în cererea de recurs nu constituie obiect al recursului, or recursul devolvează exclusiv circumstanțe de drept a pricinii.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanțele inferioare au examinat pricina sub toate aspectele, au verificat și au apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de recurentul Gheorghe Străisteanu în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Gheorghe Străisteanu, se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță